

ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

KIADÓHIVATAL:

KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Egyes szám ára: 10 kr.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 5 ft. fél évre 2.50 negyed évre 1.50

Aszfalt.

Ismét és úgy látszik, állandó napirenden lesz az aszfalt ügy a közgyűlési teremben, mint e terem falain kívül is, mert a közköltséggel és a sok más adókkal túlterhelt adózó polgárok nem tudnak belenyugodni az aszfalt ügy fináléjába, abba t. i. hogy fizetniük kell olyan dologért, a mi megvan, látható és hasznos dolog, de tulajdonképpen hasznos és szükséges édes mindnyájunknak, tehát azoknak is a kik nem vagyunk háztulajdonosok, vagy a mi még rosszabb, háztulajdonosok vagyunk, de házunk előtt nincsen a vitás, költséges, de kellemes aszfaltból egy csipetnyi sem.

Az aszfalt legjobban bizonyítja, hogy hiányzik nálunk ama bizonyos „erős kéz” a melyre most is szükség volna, hogy az aszfalt ügy tömkelegéből közmegelegedésre kieviczkelhessünk. Annyi bizonyos, hogy a meglévő aszfalt lehet tartós, kifogástalan minőségű. lehet gyatra anyagból összegyurva és tökéletlenül lerakva, de egy nem lehet — nem lehet igazságos aszfalt.

Nem igazságos azért, mert nem helyesen van megállapítva a költségekhez való teherviselési arány a város és magánfelek között és nem igazságos azért sem, mivel már alapjában nem lehet

igazságos az, hogy a mit kivétel nélkül élvezünk, a mi e város közönségének köztulajdona, ahhoz egyesek, mert éppen az aszfaltvonalba építkeztek egykoron — azért fizessenek duplán: az aszfalt pénz-tárba meg a közköltségbe is.

Igazságtalan és majdnem érthetetlen, hogy a hozzájárulási arány zónákba van osztva, úgy t. i., hogy kerületi zónák szerint emelkedik vagy csökken. Azért, mert X-nek háza közelebb van a beltérhez kevesebbet fizet az aszfaltjáért mint Y, a kinek háza tovább fekszik a központtól és így természetesen értéktelenebb és kevésbbé jövedelmező.

Ilyenformán, a nagyobb jövedelmi birtok, illetve ház után kevesebb az aszfalt adó mint a kisebb jövedelmű ingatlan után.

Az igazsághoz közölednénk akkor, ha a hozzájárulási arány fokozódnék ott a hol az ingatlan értéke nagyobb és viszont csökkenne máshol, más utcában, a hol kevesebb jövedelmű házak vannak az aszfalt mentén. De tökéletesnek, igazságosnak csak akkor tarthatnók a dolgokat, ha a város évenként költségvetésileg biztosítaná a városi összes járdák fokozatos mérvben való kiaszfaltozását. A város jövedelméből, illetve a közköltségből volnának fizetendőek e város összes, meglévő és ezután létesítendő aszfalt járdái.

Csak így volna igazságos az aszfalt, ha mindenki hozzájárulna anyagilag ahhoz, a mit mindnyájan élvezünk, a mi nem az egyes emberek magán tulajdonát, hanem e város összlakosságának köztulajdonát képezik.

Ámde mindezekről úgy látszik, el-késtünk kissé. A legutóbbi rendes közgyűlésen egy „aszfalt bizottságot” választottak. Ennek a bizottságnak feladata leendő, annyira — amennyire megreparálni a multak mulasztásait és ha lehet, kivezetni bennünket mielőbb az aszfalt ügyek labirintusából.

HIREK.

Erzsébet gyászünnepélyt rendezett a helybeli főgymnasium folyó hó 19-én. A főgymnasium rajzterem szűknek bizonyult — az esős idő dacára — megjelent szép számú közönség befogadására. A gyászünnepély pontban 9 óra-kor vette kezdetét, midőn a gyászisteniszteleten részt vett főgymnasiumi ifjuság a tanári kar élén bevonult a rajzterembe. Bevezetésül a főgymnasiumi énekkara szépen, egybevágyóan megható gyászdalokat adott elő. A gyásznének után az ünnepély fénypontja: Orbán Károly főgymnasiumi tanár gyászbeszéde következett. Orbán Károly alkalmi beszéde a szó teljes értelmében szónoki remek mű volt. A megdicsőült királyné ragyogó erényeit, a magyar nemzetnek soha nem muló, örökös háláját olyan mestéri módon, költői nyelvezettel és kitűnő előadásban

„A ZENTAI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Erzsébet királyné élete.*)

Írta: Gábel Gyula

Messze a mi hazánktól, idegen földön született Magyarország védőangyala. Nem altatta magyar dal a csecsemőt, s im, szive, lelke mégis magyarrá lett: példaképe a magyar nőnek. Hány nemes növény satnyul el, ha a honi talajból idegen talajba ültetik át! A bajor föld legszebb virága fészlő bimbó korában plántálódott magyar földbe s szemet, szívet gyönyörködtető pompában virult tovább mi közöttünk!

A magyar nemzet méltán dicsőíti az isteni Gondviselés csudálatos gondosságát, mely nyilván erre a szegény, sokat szenvedett országra gondolt, midőn életet adott a kis Erzsébetnek. Eletet adott neki a világ Megváltójának születése napján, mintegy megjelölve egész életének folyását: a nagy dolgokra való elhivatást s a martíromságot.

Ez eleinte szokatlan, ma már nekünk kedves hangzású helységben, Possenhofenben született, 1837. december 24-én, Erzsébet, Amália Eugenia. Atyja, Miksa József, a katonás természetű, de költői lelkű bajor királyi herceg,

*) Mutatvány Gábel Gyula „Erzsébet” című művéből.

anyja, Ludovika hercegnő, a megtestesült szívójsága, szegényeknek, elhagyottaknak gyámo-lítója: im, tőlük örökölte szívének nemességét, lelkének fenkölségét. Távol a hercegi udvar zajától, nőtt, növekedett a kis Sissi, — a mint őt becéző nevének hívták, s a természetnek templomában, hol az udvari formások nem nyugtázták le a vele született jókedvet, elevenséget, egyformának érezte magát falusi játszó pajtásaival, a kikkel együtt kergette a pillangókat, együtt szedte erdő, mező virágait. Szerette a természetet s ez a szeretet megmaradt az ő szívében haláláig. Itt élte a gyermek lányka az igazi szabadságot s itt keresett később enyhületet a mélyen sebzett anyai szív.

Az ő gyermekora nagyon rövid volt. A játéokra mind kevesebb, kevesebb idő jutott. Tanulásra fogták a kis Sissikét s ő mint jó és okos gyermek korán megértette, hogy neki többet kell tudnia, mint más közönséges halandónak. Nagy szorgalommal tanulta a különféle nyelveket, nagy kedvvel, szeretettel rajzolt, festett s minden szép iránt fogékony lelkében, a természet nagy szeretete mellett, korán kifejlődött a művészet örökbeesü alkotásainak csudálatos megbecsülése. A rajzolásán kívül a zenét művelte még nagy szeretettel s mintha érezte volna, hogy majdan két országnak gondját kell megosztania, különös nagy kedvvel tanulta a történelmet. De sejtette e a serdülő

leány, hogy oly hamar bucsut kell vennie gondoktól szabad szép ifjuságától? Még nem volt tizenhat éves, midőn Ausztriának daliás, ifju császára, Ferencz József, eljegyezte Erzsébetet, a szép bajor herceggkisasszonyt, kinek szépsége, egész valójának üdössége, elméjének és szívének kiválósága első találkozásra rabul ejtette a hatalmas császár szívét. Ischlben, a vadregényes Tirol e fürdőhelyén, 1853. augusztus 18-án, Ferencz József születése napján, történt meg az eljegyzés, s 1854. április 24-én az esküvő Bécsben.

Szomorú időket élt akkor a magyar. A nemzet legjobbjai, kik túléltek a szabadságharcot, börtönben sinylődtek vagy messze idegen földön bujdokoltak. És ime derülni kezd újra az ég felettünk. A házasság öröme a fiatal császár sokaknak megkegyelmez. Megnyílnak a börtönök ajtai s újra visszajöhetnek az édes anyaföldre többen azok közül, kik hazátlanul bolyongtak a nagy világban. Am ez még nem Erzsébet műve volt. Akkor ő még nem ismerte a magyar földet s népét. Az esküvő után négy év mult el, akkor 1857-ben lépett ami földünkre Erzsébet; akkor utazta be császári férjével ezt a szomorú országot s a hol megjelent fenséges alakja, egy szebb jövendő reménysége szállott a csüggedt szívekbe. Az idegen föld gyermekét mélyen meghatotta az elnyomatást büszke megadással viselő népszemvedése; az ő jószágos

ecsetelte, hogy a jelenlévők meghatottan, lélekzetüket visszafojtva mély áhitattal élvezték a gyönyörű szónoklatot. A közönség zajosan megéljenezte és megtapsolta a derék szónokot. Végül az énekkar a szózatot énekelte, a minnek befejeztével a szép ünnepély véget ért.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Bolár István szabadkai kir. törvényszéki írnokot a zentai kir. bírósághoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

Erzsébet-ünnepély a népiskolában. A nép- és polgári iskolák tanítói és tantestületei is kegyeletes ünnepet szenteltek, boldogult nagy királynénk emlékének, Erzsébet napján fél 9 órakor misét hallgattak, honnét a közgyűlési terembe vonultak föl. Itt a polg. leányiskola dalárdája énekelte, több tanító alkalmi költeményt szavalt és Harsányi János ig. tanító szépen át gondolt, a gyermekek kedély, világához alkalmazott nagyhatású beszédben emlékezett meg a megdicsőült királynénk életéről. Az nap az összes iskolákban szüneteltek az előadások.

Ezüst lakodalom. Dr. Glücksthal Adolf városi tiszti orvos és neje, boldog házasságuk 25 éves évfordulójának emlékére, egy értékes thorát ajándékoztak örök emlékül — az izr. hitközségnek. A thorát folyó hó 22-ikán d. u. 3 órakor nagy ünnepélyességgel helyezték el az imaházban lévő frigyszekrénybe. Az alkalmi ünnepi beszédet Pollák Emánuel izr. hitoktató tartotta a minnek végeztével barátságos lakomára gyülekeztek a meghívott vendégek — az ezüst lakodalmas háznál.

Felolvasó estély. A „Zentai kereskedő ifjak egylete“ által december hó 1-sején rendezendő felolvasó estélyről a következő meghívót kaptuk: Meghívó. A „Zentai kereskedő ifjak egylete“ 1900. december hó 1-én (szombaton este) az „Eugen Szálloda“ üvegtermében éjfélig tartó tanczezal egybekötött felolvasó-estélyt rendez, melyre kívül czimzett urat és b. családját tisztelettel meghívja. A felolvasást Szűcs Lajos főgymn. igazgató úr a párisi kiállításról fogja tartani. Belépti díj személyenként 60 fillér. Kezdeté 8 órakor.

A főgymnasium „Önképzőköre“ az intézeti zene- és énekkar közreműködésével, Vörösmarty Mihály a költő-király születésének századik évfordulója alkalmából decz. 2. vasárnap *Vörösmarty-emlékünnepélyt* rendez, a melyre az ifjúság minden igaz barátját szívesen látják. Az ünnepély teljes műsorát lapunk jövő száma hozza.

Rendkívüli városi közgyűlés volt folyó hó 23-án. A rendkívüli közgyűlést

az tette indokoltá, hogy néhány, a várost érdeklő dologban felebbezni kellett és ezt be kellett jelenteni a közgyűlésnek. Ez alkalommal ismételten tiltakoznunk kell a pénteki napra egybehívott közgyűlések ellen, — mert tudva levőleg ezen a napon e város minden rangu és rendű polgárainak a legnagyobb az elfoglaltsága és így rendszerint csak néhány foglalkozás nélküli város atya időzhetik, illetve dirigálhatja a város sorsát a közgyűlési teremben.

Ingatlanok forgalma. A legutóbbi kimutatásunk óta a következő ingatlanok kerültek átíratás alá a zentai telekönyvi hivatalban: Tordai Ferenczné 2166/a ö. i. sz. házat, Homormai Mátyás és neje 150 korért. — Fajka Istvánné 1178 ö. szántóföldjét, Boros Imre és neje 400 korért. — Nyilas Tamás 1 h. 612 ö. szántóföldjét, Nyilas Terézre 1300 korért. — Szakali János 1 h. 622 ö. szántóföldjét, Szép Antalra 600 korért. — Dékány Mihály és társa házat, Dékány József és társára 940 korért. — Tóth Urbán és társa 382/a ö. i. sz. házat, Tóth Ádám és neje 300 korért. — Pibai Sándor és társa 1 h. 716 ö. szántóföldjét, ifju Tóth Bagi János és neje 1100 korért. — Mányity Milovoj és társa 1 h. 629 ö. l. h. 606 ö. l. 17 h. 118, 1188 ö. l. 1351, 282, 559 ö. l. szántóföldekből öket illető 5/7-ed részt, Mányity Ömerné 800 korért. — Dékány Menyhért és neje 2 h. 1191 ö. szántóföldjét, Konez István és neje 2000 korért. — Dékány Menyhért és neje 69 ö. szőlő és 1040 ö. i. sz. házat, Birkás György és neje 570 korért.

Jubileumi díszelőadás. Az ó-kanizsai műkedvelő társulat 50 éves fennállásának emlékére Ó-Kanizsán a városi színházban 1900. évi nov. hó 25-én jótékony célú díszelőadást rendez. Előadatik: Prolog. Irta és előadja: Gajó István ur. Ezt követi; a gyimesi vadvirág 1000 frtos díjjal kitüntetett népszínmű 3 felvonásban. Irta: Gécey István. Rendező: Gajó István. Személyek: Balánka János, Böresök János ur. Örsze felesége, Simon Anna k. a. Imre fiok, Gajó István ur. Mária leányuk, Liptákné Ocskai Rózsika urnő. Özv. Fábiánné Julis, Ugriné Korom Teréz urnő. Gyurka fia, Pintér Gyula ur. Rab Prezsmér Péter Böresök József ur. Magdolna leánya, ifj. Hoffmann Józsefné urnő. Plébános, Buczó Lajos ur. Törpe Csura harangozó, Hegzeg Ede ur. Osuráné, Zsiday Imréné urnő. Marzi fiok, Dörner Gyula

ur. Bigyó kisbíró, Laczkó Sándor ur. Bigyóné, Kávai Etelka k. a. Csörgő István * * * I. II. vőfény, Győri Dezső ur. Gallé Viktor ur. Násznagy, * * * I. II. nyoszolyó lány, Buczó Mariska k. a., Schenk Irénke k. a. Csicsa, Vaksi, cigány, Anderla József ur., Konez Sándor ur. Előadás után táncz, melyre csak a páholy, körszék, támlásszék és földszintre váltott jegyek jogosítanak. Jegyek előre válthatók Bruck P. Pál ur. könyvkereskedésében.

A levelezőlap megrendszabályozása. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, a melyben a miniszter a magánosok által gyártott levelezőlapoknak fölírását határozza meg. E szerint az ilyen levelezőlapokon, a melyek közé a képes levelezőlap is tartozik, a fölírás a czimoldalon, legfelül szembeötölő betűkkel, magyarul ez: „Levelezőlap.“ Más nyelvű jelzéseket csak külön sorban és csak a magyar nyelvű felírás alatt lehet a levelezőlapra nyomtatni. A külfölddel való forgalomban azonban a nemzetközi egyezség alapján a francia nyelvű „Carte Postale“ fölírást illeti meg az elsőbbség, a magyar fölírás csak ez alatt következik.

A vadak eladása és szállítása ezután már nem megy olyan könnyen mint eddig. Ezután az elárusítónak vagy szállítónak igazolványt kell felmutatni, melyben annak a vadászterületnek, a hol a vad elejtetett, a tulajdonos igazolja, hogy a vad az ő területén ejtetett el, sőt a község birájának is igazolnia kell, hogy az igazolvány kiállítója tényleg tulajdonosa a vadászterületnek. A ki igazolvány nélkül árul vadat és hoz forgalomba, jövedelmi kihágásért fog büntetődni.

Szeszfőzői tanfolyam gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok számára. A kassai m. kir. gazdasági tanintézetén f. é. december hó 5-től 20-ig szeszfőzői tanfolyam tartatik szeszgyártulajdonosok és gazdatisztek részére. Ezen tanfolyam célja megismertetni a résztvevőket a szeszgyártás terén felmerült újabb irományokkal az ellenőrző vizsgálatok végrehajtásával s a mos-ték értékesítésével. A tanfolyamon részt vehet minden szeszgyártulajdonos és gazdatiszt a ki legkésőbb f. évi november hó 28-ig a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatójánál ebbeli szándékát levélben bejelenti. A tanfolyam csakis az esetben fog megtartatni ha legalább is öt résztvevő jelentkezik. A jelentkezők a tanfolyam megtartása vagy meg nem tartásáról a jelentkezési határidő leteltével azonnal értesítetnek. Tandíj 40 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál a kassai m. kir. gazda-

szíve nem tudott megnyugodni a gondolatban, hogy egy nagy szívűfejedelem s egy nagyra termett nép egymásra szeretet és bizalom nélkül tekintsen. Megszerette e népet büszke szomorúságában, megszerette e nép egyenes jellemét, megérezte, hogy e népnél hivebb, áldozatokra készebb nép nincs kerek e földön s most már tudta, nemcsak érezte, hogy nagy dolgokra van ő elhivatva!

Csudálatos dolgok történtek ezután. A már-már elcsüggedt nép álmélkodva nézte az idők változását. A csüggedést erős reménység váltotta fel. Oszlottak-foszlottak a fiatal császár és a magyar nép közt a félreértés fekete fellegei. Mint a hogy az égen oszlanak a felhők, ha fölkel a nap. Sorba nyílnak meg a börtönök ajtai, s jönnek haza az idegen földre menekült magyarok. Ez már az Erzsébet műve. Az ő puha keze tette egybe azt a két kezet, melyet ármánykodás vont el egymástól. Erzsébet nemes szíve, tündöklő elméje nem pihent, míg császári férje fején nem ragyogott a magyar szent korona, míg le nem törülte az utolsó könnyecseppet is a magyar nép arcáról. Megcsendült újra a magyar szó Buda várában s magyar dajka dala altatta Valériát a királyi palotában. A magyar királyné a legelső magyar asszony lett, valamint a legelső magyar ember a király. Megtanulta a szép magyar nyelvet, olvasta a magyar könyveket s könny csillant meg szép szemében, hallgatván a magyar nóták mélabus zenéjét,

Már életében legendás alakká válik az

egyszeri bajor hercegekisasszony, most már Magyarország királynéja. Csodás dolgokat regélnek a magyar nép iránt való nagy, erős szeretetéről s e regélnek az a legnagyobb szépsége, hogy igaz valóság a tartalmok. Mind nyilvánvalóbbá lett, hogy Erzsébet királyné itt e földön találta meg második hazáját: a bajor föld virága mélyen gyökeret vert a magyar földben s szebb, ponpásabb, mint valaha. A világ legszebb s legjobb asszonyaként emlegetik a magyar királynét. Örömet megosztja velünk, bánatát elrejt, s védő angyalként lebeg felettünk, még akkor is, mikor a fájdalom keselyükarmokkal tépi az ő szívét.

Négy gyermeknek adott életet. Az első, Zsófia, korán meghalt. Debreczenben volt akkor császári férjével Erzsébet: ott vették a szomorú hírt Zsófia haláláról. Második gyermeke Gizella a harmadik Rudolf, a negyedik Valéria. A seb, mit a kis Zsófia halála ütött anyai szívében, lassankint begyógyult: három gyermek nevelése, két ország gondjainak megosztása feledtetni a legnagyobb fájdalmat is. És im, mikor a világ legszebb s legjobb asszonya mellé megnyerte a „legboldogabb“ jelzést is, akkor lett egyszerre a világ legboldogtalanabb asszonyává.

Meghalt Rudolf királyfi. A magyar és az osztrák trón örököse. Az uralkodó család s két ország népének legszebb reménysége, legnagyobb büszkesége. Úgy rendelte az isteni Gondviselés, hogy ne csak megérje ezt a rettentő csapást Erzsébet anyai szíve, de túl is élje azt. Túlélte fia halálát, mert ő nem volt

csupán anya, ő királyné is volt. Ő csak nem arra volt elhivatva, hogy millióknak arcáról letörölje a könnyet, de arra is, hogy példát adjon a legnagyobb fájdalmak elviselésére. Mikor a magyar nemzet sírva állotta körül Deák Ferencz ravatalát, ő akkor is letárulta könnyeit, azzal a koszorúval, melyet a haza bölcsének ravatalára tett s azzal az imádsággal, mit e ravatal szármolyán elrebegett. Az ő irántunk való szeretete, gyöngédsége mélyebb, igazibb volt, semhogy gyászának mutatójával emlékeztessen a közös veszteségre: idegen földre menekült, ott temetkezett el az ő haláláig való bánatával. A görögök klasszikus földjén: Korfuban, gyönyörű palotát emeltetett, az Achilleiont, azzal a megható gondolattal, hogy a nagy görög hőst is ifju korában ragadta el a halál az édes anyai kebelről!

A természet nagy templomában, a nagy költők műveinek olvasásában, a művészet remekeinek szemléletében kereste a feledést. Kereste, de nem találta meg. Midőn a magyar nemzet a honfoglalás ezer éves fordulóját ünnepelte, még egyszer megjelent az ország szívében, hogy lássa a mi örömünket. Sűrű fátyol takarta szenvedő arcát. Az anyai fájdalom eleven szobra ez volt Erzsébet királyné. Látta az ő népet: boldogságában, nagyságában és elmenekült újra az ő halálos bánatával.

És elkövetkezett a rettenetes vég. Elvetemült gonosztévő gyilkos töre döfte át a szabad Svájc földjén, Genfben, a legnemesebb szívet. A magyar ég gyászba borult. Elvesztette védő angyalát.

sági tanintézet igazgatósága. M. kir. földművelésügyi miniszter.

A kir. ly és a F. M. K. E. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület ez idei közgyűlése alkalmából, hódoló táviratot küldött őfelségéhez, a királyhoz. Az egyesület elnöke, Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás most a következő átiratot kapta a miniszterelnökségtől: M. kir. miniszterelnökség. 3314. M. E. I. Méltóságos Elnök ur! Ö Császári és Apostoli Királyi Fensége a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek XVIII-ik közgyűléséből, hetvenedik legmagasabb születésnapja alkalmából táviratilag kifejezett hódolatáért legmagasabb köszönetét méltóztatott legkegyelmesebben nyilvánítani. Van szerencsém ezt Méltóságoddal örvedetes tudomásul s az egyesület értesítése végett közölni. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását. A miniszterelnök helyett: Tarkovich, s. k. államtitkár.

Kinek kell ingyen egy szép naptár. Mostanság, így új esztendő előtt kétségtelepül a legkapósabb könyv: a naptár. Csaknem minden ember igyekszik beszerezni magának e hasznos könyvet, amely az egész hosszú esztendőn át tájékoztatója sok mindenben. A „Budapest“ ez a közkeletűségű fürgő napilap már régóta azt a szokást léptette életbe, hogy előfizetői ingyen juthatnak egy tartalmas szép naptárhoz. A ki ugyanis egész vagy fél évre előfizet: az a „Budapest“ nagy képes naptárát kapja, sőt ezenfelül még egy falinaptárt is. A negyedéves előfizetők a nagynaptárt, a hónapos előfizetők pedig a kis naptárt kapják egész díjtalanul. Megjegyzendő, hogy úgy a nagynaptárhoz, mint a kispaptárhoz művészi kivitelű műmelléklet van csatolva, amely berámztatván, bármely szolának díszére válik. A „Budapest“ kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sárkányt-utca 3. sz.) intézendők.

A F. M. K. E. népkönyvtárai. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter — mint annak idején megirtuk — több népkönyvtárat bocsátott a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület rendelkezésére. Ezeket a népkönyvtárat, a F. M. K. E. könyvtári bizottsága, dr. Gyürky Gyéza elnöke alatt és Clair Vilmos főtítkárral előterjesztésére: Turdossin vármegyei Zólyom-Lipese és Gyetva zólyomgyejei, Kamjonka és Szomolnokszepesmegyei, Czabaj-Csápor, Pográny és Nagy-Tapolcsány nyitramegyei, Bakabánya és Felső-Terény hontmegyei községeknek szavazta meg, a népkönyvtárak egy példányát pedig a nógrádvármegyei tanítótestület által, a magyar-tót nyelvhatáron kijelölendő községek fogja rendelkezésére bocsátani. A F. M. K. E. bars és trencsénmegyei választmányai még nem jelölték ki a községeket, ahol népkönyvtárak volnának szervezendők, a lipetmegyei választmány pedig nem kér magyar népkönyvtárat, mert „magyar-tót nyelvhatára nincs.“

Karácsony. Már csak rövid idő választ el bennünket Karácsonytól, a keresztény világ legrésztentebb ünnepétől. S ahogy közeledik Karácsony a Megváltó születésének ünnepe, úgy gyarapodik a családok gondja, mit hozzon Jézuska a családnak. Az ajándék csak akkor lesz igazi jézusi ajándék, ha nemcsak pillanatnyi örömet okoz, de egyuttal a lélek nemesítésére való, a jó erkölcsökre hat. Ne csak anyagi, de szellemi haszna is legyen a karácsonyi ajándékoknak. Ezzel ünnepejük meg legméltóbban a legszebb ünnepet. A könyv, a szellemet művelő, lelket nemesítő, erkölcsöket tisztító könyv a legméltóbb karácsonyi ajándék. Ez vezette a Magyar Hírlap-ot is, mikor elhatározta, hogy fennállásának tizedik évfordulójára egész kis könyvtárat juttat olvasóinak. Teljes tíz regény lesz a Magyar Hírlap karácsonyi ajándéka, tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit az előfizetők megkapják, a következők: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bárony István, Herczeg Ferencz. Külföldiek: Georges Ohnet, Emile Zola, Marcel Prévost, Ridder Haggard, Leo Tolstoj. A könyveket ez év december közepén küldik szét, úgy tehát, hogy Karácsony ünnepére már mindenkinek a kezében lesznek. Erre vonatkozólag pedig a következőket tudatja a kiadóhivatal: Könyv-

ajándéka csakis azok az előfizetők tarthatnak számot, akik közvetlenül a Magyar Hírlap előfizetői. Akik egyenként vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő tőzsdékben, papírkereskedésben, csomagszállítónál, azok nem részesülhetnek ebben a kedvezményben. A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olyképp történik, hogy: minden féléves vagy egészéves előfizető tíz kötet regényt kap, minden negyedéves előfizető öt kötet regényt, minden hónapos előfizető két kötet regényt. E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék-könyvek. Erre pedig a decemberi előfizetői lajstrom lesz az irányadó. Így tehát aki most félévre vagy negyedévre előfizet: tíz, illetőleg öt kötet regényt tarthat számot. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy újítják meg az előfizetésüket két kötetet kapnak. Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halaszssa sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járasson, ami a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetné. Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, esinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemesak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak. Előfizetési ár: félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, 1 hónapra 2 korona 40 fillér.

A F. M. K. E. Vörösmarty-ünnep. Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóján, dec. 1-én a Felvidéki Magyar Közm. Egyesület nagyszabású emlék-ünnepet rendez Nyitrán. Az ünnep védnökei Thuróczy Vilmos főispán és Bende Imre püspök, rendezőbizottsága élén pedig, amelyben képviselve van Nyitrávármegye, Nyitrávárosa, a nyitrai polgárság és a F. M. K. E. — Thuróczy Vilmosné ezillagkeresztes hölgy és Balás György ezredes állanak. Az ünnepen Kemény Csátár mond megnyitót, Kostyál Miklósné úrnő Szép Ilonkát szavalja, Majthényi Gézáné úrnő zongora kísérete mellett, Párniczky Eszti úrhölgy magyar dalokat énekel Tarnay Alajos zongorakíséretével, Dombay Hugó Vörösmartyról emlékezik meg, G. Mihály János tanár Abrányi Emil költeményét a Hazádnak rendületlenül szavalja s végül műkedvelők, köztük Biróczy Marianne Lyka Mariska, Vörösmarty drámai költeményét, a Csongor és a Tündét adják elő. Az ünnep iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy az előadást másnap dec. 2-án Palotay Piroskával a Nemzeti Színház tagjával a főszerepben, meg is ismétlik. Ugyancsak ezen a napon bíró Luzsánszky Félix magyar hazánkfia, a burok európai önkéntes esapatának parancsnoka felolvasást tart a bur-angol háború érdekesebb epizódjairól s a maga viszontagságos életéről.

Erzsébet. Megemlékezés Magyarország nagy királynéjáról. A királyi ház fenséges tagjainak és a magyar nemzet jeleseinek kegyeletes közreműködésével szerkesztette Gábel Gyula, budapesti közs. tanító. A ki ismert akarja a magyar szívet, az olvassa el ezt a könyvet és meggyőződik róla, hogy ez a szív csupa szeretet, csupa kegyelet és hála azokkal szemben, a kik megértették, a kik méltányolták és a kik szerették, mint Erzsébet, Magyarország felejthetetlen nagy királynéja. A hogy elmerültünk azokba a gondolatokba, melyeket e könyvben örökített meg ez ország legjobbjai, úgy éreztük, mintha újra vérzésnek indult volna az a nagy seb, melyet mindnyájunkon ejtett az átkozott tör, mely az ő szívet, a legjobbat, a legnemesebbet szívet átdöfte. A véghetetlen szeretet és véghetetlen fájdalom könyve ez a könyv. És csak az olyan fenséges lélek fakaszthatott alyki szép gondolatot, annyi mélységes érzést, a mennyi benne megnyilatkozik. Virágok, koszorúk ezek a gondolatok, ezek az eszmék — írja benne Jókai Mór, a magyar költők királya — a királynői ravatalon. Valóban virágok, a magyar érzés, a magyar kegyelet virágai. Szorgalmas kéz szedte őket össze és szívesen adták mindazok, a kik szavá-

nak sulya van Magyarországon. József főhercegtől kezdve, az uralkodó ház többi férfi és női tagjáig, a miniszterektől kezdve a politika, az irodalom, tudomány és művészet képviselőiig, százan és százan sóhajtják el, hogy ki volt számunkra Erzsébet királyné és kit vesztettünk el benne. A szomorúság, a mélységes gyász akkordjai mellett jólesően hangzanak fel a vigasztalás, a buzdítás szavai. Magasztos és fel-emelő könyv és elsősorban az ifjúság számára való könyv, melynek olvasása nemesítőleg hat a fogékony lelkekre és — rövid ismertetését nem fejezhetnők be szebben, mintha idézzük Jókai Mór szavait: Olvasgassátok e mondatokat hazámfiak és leányai s tanuljatok belőlük honszerelmet, háladatosságot, isteni félelmet és bizalmat jövőben. De tanuljon belőle nemcsak az ifjúság, hanem mindenki, kire hat a szép, a magasztos, kire hat az igaz érzés és kinek lelkében él a nagy királyné iránti kegyelet. A szép kiállítású könyv, melynek minden emlékmondata alatt írója névalírásának hű mása látható és melynek összeállításáért Gábel Gyulát a legnagyobb elismerés illeti meg, az Athenaeum kiadásában jelent meg és ára csak 50 fillér. Különösen az iskolák és szülők figyelmét hívjuk fel ezen Emlékkönyvre, olesó ára mellett minden családban megszerezhető.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Kabos Armin.

Szén-eladás.

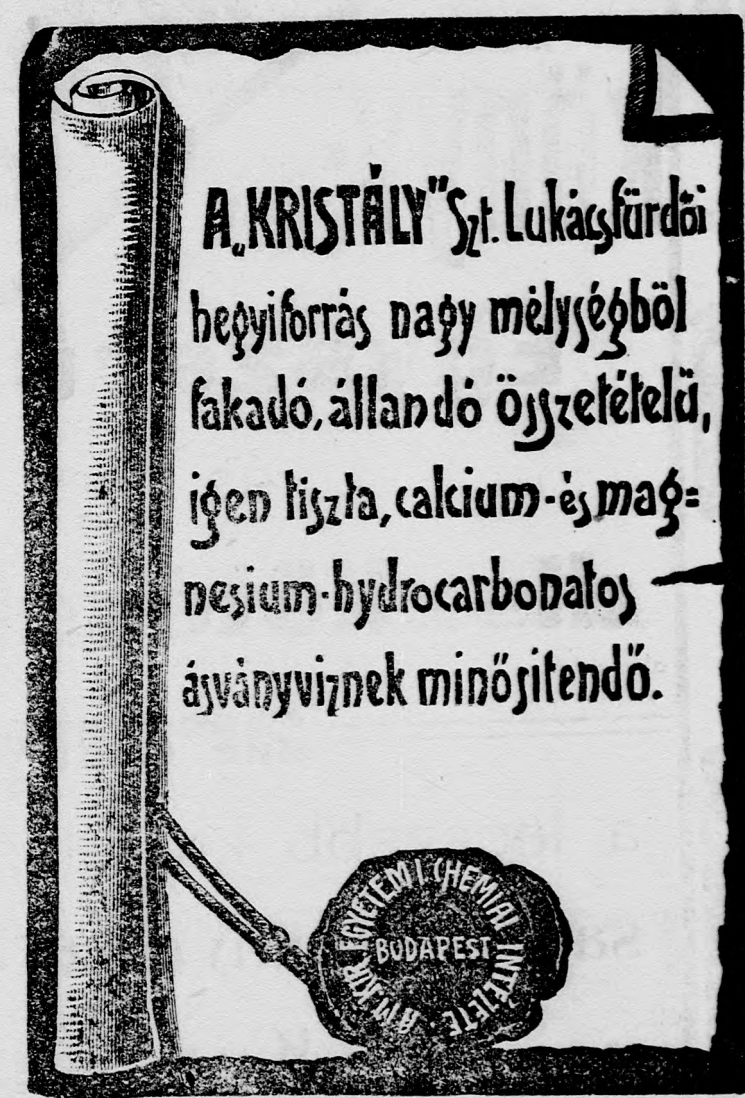
Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az idén is nagy készletet tartok különféle szenekből, melyeket a következő árak mellett szállítok:

100 kg. legjobb minőségű szalon szén . . . . . 3 kor. 40 fill.
100 kg. legj minőségű kox 5 kor. — fill

A szállítás saját kocsimon, díjmentesen történik. A pontos mérlegelésért felelősséget vállalok. Kapható továbbá **bükk-faszén (vasaláshoz)** a legolcsóbb ár mellett.

Tisztelettel
Kassovics Áron

Ugyanott egy jó házból való fiú tanonczul felvétetik.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva, a legizletesebb és legolcsóbb ásványviz. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.“

Millió!! Millió!!
SZEBBNÉL-SZEBB
KÉPES LEVELEZŐ LAP
 kapható, — hol?
Kabos Armin
 könyv- és papírkereskedésben Zentán.

Dr. Falta
SZANATORIUMA
 Szegeden.

Laudon-utca és Mars-tér sarkán.
 (Ministeri engedéllyel alapított 1893-ban.)

Szem- és fülgyógyintézet, trachoma osztályllyal dr. Falta intézeti igazgató vezetésével. **Ónálló sebészeti osztály,** melynek vezető orvosa dr. Regdon Károly műtőorvos, a szegedi kir. ker. börtön-kórház vezetője. Azonkívül **brmely bajban szenvedő beteg felvétetik** és önmaga által választott orvos kezelheti.

Dusan felszerelt műtő- és gyógyterem. Több külön és kétágyas betegszoba, fürdőszoba. A fekvő betegek a leg gondosabb ápolásban és ellátásban részesülnek. Intézeti igazgató-orvos lakása a szanatoriumban.

Allandó orvosi felügyelet.

Telefon 293. — Kívánatra prospectus.

Betegek felvétele egész napon át.

KÁLMÁN JÓZSEF
 csemege üzlete Szegeden.
Egyetlen és legnagyobb specialis üzlet az alföldön, mindenféle
 halak és húsneműekben pástétomok, hideg felszelvekben, tea, rum,
 cognac és likör nagyraktár
 főraktár az alföldre Baczavszky-féle lengyel likör különlegességekben.
 Kávé, Chocolate Cacao és egyéb háztartási cikkek eredeti gyári áron.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Minden betegségtől mentes fajtiszta „kövi dinka” és „vegyes csemege” sima és gyökeres szőlővesszők jutányos áron kaphatók, **Dr. Engelmann Zsigmond** orompárti szőlőjében Adán.

Ma vasárnap

két előadás az ördögös kezű

az „Eugen Herczeg” szálloda nagytermében délután 4 órakor félhelyárral s érdekes műsorral.

Este 8 órakor új műsor:

Ibikus feje a kedély. jósló halálfej.	Mefistofeles esoda gépje.
Idézett szellem írása.	A megfordított szabó.

A beszélő bábuk és egy gazdag új műsor.

Elsőrendű nemzeti zenekar.

Esti helyárak: kőrszék 80 kr., zártszék 60 kr., földszinti álló 40 kr., karzat 20 kr.

Jegyek előre válthatók délig Kabos A. urnál, d. n. 2 órától kezdve a színházpénztárnál.

Holnap hétfőn nincs előadás.

Kedden f. hó 27-én utolsó előadás változatos új műsorral.

Van szerencsém a n. é. közönség _____ tudomására hozni, _____ hogy _____

könyv- Egyszerű és diszkötések, aranyozások

Ujjonnan berendezett könyvkötészet.

a mai kor igényeinek megfelelőleg ujjonnan _____ megnyitottam.

a legjobb kivitelben gyorsan, pontosan és jutányos árban eszközöltetnek.

Kiváló tiszteletel

KABOS ARMIN
 könyv- és papírkereskedése, könyvnyomdája és könyvkötészete Zentán.